Voorzitter, college, collega's en iedereen die mee kijkt en luistert.

Dit is toch wel een bijzonder moment voor mij om hier te staan. De begrotingsbehandeling is een van de meest belangrijke momenten in het jaar voor een raadslid. De dag dat grote stukken beleid worden vastgesteld en waarin de richting vaak voor vele jaren vorm krijgt. Het is ook een van de weinige vergaderingen waar normaal gesproken mijn collega, de heer Broeders, naar uit kijkt. Maar helaas moet ik vanaf deze plaats zeggen dat hij het bijzonder spijtig vind dat hij hier niet kan zijn, maar thuis in quarantaine zit.

Dit is de eerste begroting van de nieuwe coalitie met de titel: Een gemeenteraad voor 3 kernen, vertrouwen, verbinding en vooruitgang. Een coalitie waar wij als partij, bewust, geen deel van uitmaken om voor ons moverende reden.

Het CDA is vanuit oudsher de middenpartij van Nederland. Een partij die de verbinding wil zoeken en begrijpt dat niet alles zwart-wit is, en niet alles samengevat kan worden in een simpel voor/tegen. Een partij die niet wil dat het debat verder polariseert. We doen dit samen namelijk. Ook wij zien dat het debat in de lokale politiek polariseert. Toen wij besloten hebben om in de oppositie te gaan hebben wij gezegd dat wij ieder voorstel op zijn kwaliteit zouden beoordelen. Dat doen we dus met de begroting ook.

We vinden wel iets van het proces hoe de begroting tot stand is gekomen, maar dat is nu niet relevant. Het is belangrijker om te accepteren dat alles is gelopen zoals het is gebeurd en dat we nu staan waar we staan. We moeten vooruit. Het college heeft een handreiking gedaan naar de gehele raad om input te geven in een bijeenkomst eind November. Wij zijn van mening dat we dit ook nu al kunnen geven, zodat iedereen kan horen wat wij voor ogen hebben.

Op duurzaamheid vinden wij dat het college veel ambitie moet tonen, en daadkrachtig moet optreden. Dat betekent wat ons betreft volledig verduurzamen en CO2 neutraal maken van gemeentelijke gebouwen, inzetten op bomen en groen, en ook echt de voorrang geven aan de natuur. Ondertussen zullen we ook met de agrarische sector in gesprek moeten blijven om te kijken hoe we samen de doelen kunnen bereiken.
Er zit geld in het bomenfonds, geef het dan ook uit. Er is veel gekapt voor de aanpak van de A27, het millennium bos is verdwenen enz. Zet in op ecologische verbindingszones, zodat we een beter leefklimaat kunnen creëren. Ga hier geld aan uitgeven! Want als we het nu niet doen, doen we het nooit.
We zien uit naar de vorige week beloofde voorstellen in het voorjaar van 2023 alhoewel we dat natuurlijk laat vinden, in het voorjaar moet je planten en niet met voorstellen komen.

De stikstofproblematiek en de grote vraag zorgt ervoor dat we goed moeten nadenken over hoe we wonen gaan waarborgen in de toekomst. Het college moet dus gaan kijken hoe ze van plan zijn om te voldoen aan de grote woningbehoefte. Dat zal tijd gaan kosten voor er daadwerkelijk iets gebouwd gaat worden, dus doe dat dan ook nu. De vraag, “Waar ziet het college mogelijkheden tot uitbreiding?” is een vraag waar niet pas over 2 jaar antwoord op moet zijn. Het CDA ziet weinig in tijdelijke woningen. Tijdelijke woningen verdwijnen pas na 20-30 jaar, de tijdelijke woningen die wij van Noorwegen hebben gehad na de watersnood staan er ook nog. Je moet dus een behoorlijke infrastructuur aanleggen om hier goed invulling aan te geven. Investeer dus in plannen voor de toekomst.

Op de zorg zien wij graag dat de koers wordt vastgehouden die is ingezet in de bezetting van het vorige college, onder wethouder de Jongh de oude en wethouder Hofkens. Efficiëntie slagen zijn altijd onderdeel geweest van het beleid, en we zien dat ook graag zo blijven. Maar, het moet wel constant duidelijk worden gemaakt aan

de raad wat de impact is voor de mensen die het betreffen. We willen continuïteit, kwaliteit en geen afbraak van de sociale kaders en uitgangsposities waar wij als partij altijd zo hard voor hebben gestreden. We zien het dus niet zitten om daar concessies te moeten doen. Als er dan toch iets moet gebeuren, investeer dan in innovaties en technologie om de zorg beheersbaarder te maken. Investeer verder in eenzaamheidsbestrijding bij burgers, investeer in wijken en buurten, om de samenhang te bevorderen. Een goed voorbeeld vinden wij de ontmoeting in Raamsdonk, waar een aantal dagen per week ouderen samenkomen om eenzaamheid tegen te gaan en sport spel en bewegen te bevorderen.
Ook aan de Benraadshoef is een mooie ontmoetingsplaats gecreëerd, door en met de bewoners. Goede voorbeelden die in alle kernen vervolg moeten kunnen krijgen.

Wat betreft economie en toerisme denken wij dat de focus voornamelijk moet liggen op de verduurzaming van beide terreinen. De intentie om in te steken op een duurzaam bedrijventerrein Dombosch ondersteunen wij dan ook, maar probeer wel je rol als gemeente goed te begrijpen. Dombosch is niet 1 entiteit, het is een mix van belangen en actoren en daarom als dit tot een succes moet worden gebracht is het van belang dat de juiste gesprekspartners gezocht blijven worden. Qua toerisme zien wij wel wat verbeteringspunten. Een aantal jaar geleden is er jaarlijks geld beschikbaar gesteld voor het bevorderen van toerisme. Is het ooit onderzocht of dit allemaal effect heeft gehad? Het zelfde geldt voor de stadspromotor, kunt u aangeven wat het effect hiervan is en wat het oplevert voor de gemeente? We zouden dan ook willen pleiten voor een complete herziening van het toeristisch beleid, met een bijgesteld ambitieniveau, veel meer gestoeld op het ondersteunen wat er is. Een aantal simpele suggesties vanuit het CDA zijn dan ook om veel meer in te zetten op fietstoerisme, Bewegwijzering te maken die veel duidelijker laat zien waar wat te doen is en je zo te profileren.

Gisteren is een begin gemaakt van het verlengen van het Halve Zolenpad, zeker 150 meter mooi nieuw fietspad, maar wanneer komen plannen deze echt te voltooien? Een mooie route om door alle 3 de kernen te kunnen fietsen.
Verder vinden wij het van groot belang om te komen met erfgoedbeleid, wat voorschrijft wat wij met erfgoed doen, en wat wij willen wat er gebeurd in en rondom ons erfgoed.

Qua leefbaarheid willen wij voorschrijven om het park aan de Dombosch II en de Rijvoorthoef op te knappen zodra de 150kv leidingen daar zijn verdwenen. Hier ligt ook een raadsmotie voor. Het is wel van belang dat de plannen er al liggen voordat de leidingen weg zijn, zodat gelijk begonnen kan worden. Ga ook investeringen in de kwaliteit van oppervlaktewater, zorg ervoor dat er weer met fatsoen vissen kunnen zwemmen in onze vijvers en sloten. Dat is zeker belangrijk voor de natuur, maar ook voor de leefomgeving. Het CDA wil ook de kwaliteit van het wegenonderhoud omhoog. Het is nu erbarmelijk. Je kan niet met goed fatsoen over onze fietspaden rijden zonder dat je bang moet zijn om met je banden tussen losliggende tegels te liggen.

Het college heeft met deze begroting alleen wel een voorstel op tafel gelegd waarin wij ons wel afvragen of dit nu rijp is voor besluitvorming. Afgezien van het proces, er staan wel heel veel beleidsvoornemens in waar men wel een bedrag aan heeft kunnen koppelen, maar het niet wil doen, om zo bij de pre-kadernota in Januari hier pas echt iets mee te doen. Dat vinden wij bijzonder jammer.

Het is nu zo dat het college en de coalitie dit willen, en dan valt er voor ons als middenpartij weinig meer te kiezen. Wij hopen wel dat er in januari dan wel een keer kleur wordt bekend en dat we de bewoners van deze gemeente geven wat ze nodig hebben, een stabiel en daadkrachtig bestuur.

Leidend voor ons zal de komende 4 jaar ons verkiezingsprogramma 2022-2026 zijn. Een programma wat lokaal en betrouwbaarheid uitstraalt. Luister naar de bevolking, maar dat betekend niet dat u in het algemeen belang weleens beslissingen moet nemen die niet populair zijn.
Wonen, duurzaamheid, onze zorg en vooral de leefbaarheid in onze mooie gemeente zijn belangrijke aandachtspunten uit ons verkiezingsprogramma..
Wees zuinig op wat er is en ben daadkrachtig in wat er moet gebeuren dan zullen wij alle voorstellen kritisch maar positief beoordelen.